

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การศึกษาเปรียบเทียบการจัดการขยะมูลฝอยของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ระหว่าง
องค์กรที่ให้สัมปทานบริษัทเอกชนกับที่ดำเนินการเอง

ผู้เขียน นางสาวศรียาย วงศ์รักษ์

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ รองศาสตราจารย์เสกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการจัดการขยะมูลฝอยระหว่าง
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้สัมปทานบริษัทเอกชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการเอง
ในจังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นที่ให้สัมปทานบริษัทเอกชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการเอง ในจังหวัด
เชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
ประชาชน จำนวน 240 คน และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน
ตำแหน่งผู้อำนวยการกอง/หัวหน้างานสาธารณสุข จำนวน 3 คน ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

ปัจจัยที่ทำให้องค์กรบริหารส่วนตำบลคอนแก้วเลือกที่จะจัดการขยะเอง เพราะเห็นว่า
การแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องคือแก้ไขที่ผู้ก่อให้เกิดขยะ ดังนั้นจึงได้จัดทำโครงการ “การบริหารจัดการ
ขยะในชุมชน” ขึ้น เพื่อต้องการให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการจัดการขยะด้วยตนเอง ช่วยลด
ปริมาณขยะในชุมชนลง และประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะของอบต. การจัดการขยะของ
อบต. คอนแก้วในขั้นแรกให้ประชาชนแยกขยะออกเป็น 3 ประเภท ขยะเปียกนำมาทำปุ๋ยหมัก
สำหรับใช้ในครัวเรือน ขยะแห้งที่มีประโยชน์นำไปขายและแปรรูป ขยะแห้งที่ไม่มีประโยชน์นำไป
เผาด้วยอุณหภูมิสูง สำหรับขยะอันตรายให้บริษัทเอกชนนำไปกำจัด สำหรับค่าใช้จ่ายในการจัดการ
ขยะเป็นเงินจำนวน 120,000 บาทต่อปี และการจัดการขยะของอบต.คอนแก้วเป็นการให้บริการฟรี
ไม่มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมขยะ

การจัดการขยะของเทศบาลตำบลสันทรายหลวง ปัจจัยหลักที่ทำให้ต้องเลือกจัดเก็บขยะ
ด้วยตนเอง เพราะมีความพร้อมด้านบุคลากร เครื่องมือ และรถขนขยะ แต่ไม่สามารถกำจัดขยะด้วย
ตนเองได้เพราะ ไม่มีพื้นที่สำหรับการกำจัดขยะ ดังนั้นจึงเลือกใช้วิธีการให้สัมปทานบริษัทเอกชน
เข้ามาดำเนินการกำจัดให้ การจัดการขยะของเทศบาลตำบลสันทรายหลวงในขั้นแรกจะดำเนินการ
เก็บขยะมาไว้ศูนย์พักขยะของเทศบาล ต่อมาจัดจ้างรถดักขยะของเอกชนมาตักขยะใส่รถขนขยะ

ของบริษัทเอกชน เพื่อนำไปกำจัดด้วยวิธีการฝังกลบในอำเภอสอด ซึ่งเป็นพื้นที่ของบริษัทเอกชน การจัดการขยะในภาคครัวเรือนทางเทศบาลได้ดำเนินการให้ประชาชนคัดแยกขยะ และนำมาใส่ถุงดำไว้หน้าบ้าน ในด้านค่าธรรมเนียม เทศบาลตำบลสันทรายหลวงดำเนินการเก็บค่าธรรมเนียมขั้นต่ำในราคา 40 บาทต่อครัวเรือน สำหรับสถานประกอบการร้านอาหาร สถานบันเทิง 100 – 200 บาท และสำหรับโรงงานสถานประกอบการขนาดใหญ่ 300 – 1,500 บาท รายได้จากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะโดยประมาณปีละ 2,400,000 บาท

การจัดการขยะของเทศบาลตำบลดอยสะเก็ด ปัจจัยหลักที่ต้องใช้ระบบการจัดการขยะ โดยให้บริษัทเอกชนเก็บขน และกำจัด เพราะเทศบาลตำบลไม่มีบุคลากร เครื่องมือ อุปกรณ์ในการดำเนินการเก็บขนขยะ ประกอบกับไม่มีพื้นที่ในการกำจัดขยะ การจัดการขยะของบริษัทเอกชนจะดำเนินการขนขยะเข้าไปโรงคัดแยกขยะในอำเภอสันกำแพง เพื่อคัดแยกขยะ สำหรับขยะที่ไม่มีประโยชน์จะนำไปกำจัดด้วยวิธีการฝังกลบที่จังหวัดลำปางหรือพื้นที่อำเภอดอยเต่า ซึ่งเป็นพื้นที่ของบริษัทเอกชน สำหรับการจัดการขยะภาคครัวเรือนทางเทศบาลจัดให้มีถังขยะแบบรวมตั้งไว้จุดต่างๆ ในชุมชน สำหรับอัตราค่าธรรมเนียมจัดเก็บขยะ เก็บครัวเรือนทั่วไปละ 20 บาทต่อเดือน ร้านค้า ร้านอาหาร 40 บาทต่อเดือน โรงงาน สถานประกอบการขนาดใหญ่เดือนละ 300 – 500 บาทต่อเดือน โดยรวมเทศบาลมีรายได้จากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะ 350,000 บาทต่อปี

ในประเด็นปัญหาหลักในการจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลค่อนข้างประสบปัญหาในด้านมีขยะจระจากพื้นที่อื่นลักลอบมาทิ้งในพื้นที่ เทศบาลตำบลสันทรายหลวงประสบปัญหาในด้านไม่มีพื้นที่กำจัดขยะ และเทศบาลตำบลดอยสะเก็ดประสบปัญหาในด้านบริษัทเอกชนยังขาดความเอาใจใส่ดูแลในระหว่างการจัดเก็บขยะทำให้มีขยะหล่นเรี่ยราดตามถนน ถึงขยะ มีไม่เพียงพอต่อขยะในชุมชน ประชาชนขาดจิตสำนึกในการคัดแยกขยะ การกำจัดขยะที่ถูกต้อง และมีการลักลอบนำขยะในพื้นที่อื่นมาทิ้งในพื้นที่เทศบาลตำบลดอยสะเก็ด

Independent Study Title	A Comparative Study of Chiang Mai Local Administrative Organizations' Garbage Management Between Concession to Private Company and Self – Managing
Author	Miss Srigny Wongsaruk
Degree	Master of Public Administration
Independent Study Advisor	Associate Professor Seksin Srivatananukulkit

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the comparison of Chiang Mai Local Administrative Organizations' garbage management between concession to the private company and self-management and the problems and obstacles of garbage management by the private company concession and the Local Administrative Organization itself. It was a survey research employing questionnaires to collect data from 240 people and an in-depth interview with 3 administrators from the Local Administrative Organizations, who were directors/chiefs of the public health division. The results of this study were as follows:

Factor inducing Don Keaw Sub-district Administrative Organization to do the garbage management by itself was the reason that the garbage makers should solve the problems. Therefore, they created the “Community Garbage Management Project” in order to stimulate people's awareness in self garbage management, lessen the garbage amount in the community, and save the Local Administrative Organizations' expense in garbage management. With reference to Don Keaw Sub-district Administrative Organization's garbage management, firstly people needed to separate the garbage into 3 categories which were wet garbage, making fermented fertilizer to use in the households; useful dry garbage, selling and transforming, while useless dry garbage, burning with high temperature; and dangerous garbage, giving to the private company to eliminate. The expense for garbage management was 120,000 Baht per year. The garbage disposal collection in Don Keaw Sub-district Administrative Organization was free of charge.

With regard to Sansai Luang Municipality's garbage management, the major factor causing the Municipality to manage the garbage by itself was the readiness in personnel, tools and

garbage trucks. However, the Municipality was not able to dispose of the garbage by itself because it did not have the dumping sites. Therefore, it gave the concession to the private company to do it. Sansai Luang Municipality's garbage management started from collecting the garbage to the Municipality's garbage holding center. Then, the private company's trucks were hired to transfer the garbage to dispose in Hod landfill site where it was the private company's land. Regarding the household garbage management, the Municipality asked people to separate the garbage and put into the black bags in front of their house. The garbage collection fee of Sansai Luang Municipality was 40 baht per household as a minimum, 100-200 Baht per restaurant and entertainment complex, and 300-1,500 Baht per big factory. The income from the garbage fee was approximately 2,400,000 Baht per year.

In Doisaket Municipality, the garbage collection and disposal was managed by the private company because the Municipality did not have staff, tools and equipment in collecting the garbage, including the dumping sites. The private company would bring the garbage to the garbage classifying plant in Sankampaeng District in order to separate the garbage. The useless garbage would be disposed of by the landfill method in Lampang Province or Doi Tao District sites where they were the private company's land. Moreover, the Municipality provided the garbage tanks for all in several points in the community. The monthly service fee for the garbage collection was 20 Baht per household, 40 Baht per shop and restaurant, and 300-500 Baht per factory or plant. The income from the garbage fee was approximately 350,000 Baht per year.

With respect to the main problem of the Local Administrative Organizations' management, the results showed that Don Keaw Sub-district Administrative Organization confronted the problem concerning the garbage smuggling from other areas. Moreover, Sansai Luang Municipality faced the problem of the lack of dumping sites. Finally, Doisaket Municipality encountered the problems of the private company's unattended management since the garbage fell off along the roads. People lacked consciousness in separating the garbage and disposing the garbage properly. There were also inadequate garbage tanks in the community and the garbage smuggling from other areas into Doisaket Municipality.